

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2017-2020

Meldal kommune

Administrativt utkast

1 Om selskapskontroll

1.1 Ansvar for selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det gjennom selskapskontroll føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.¹ Kommunens interesser er i denne sammenhengen eierskap i aksjeselskap (AS), allmennaksjeselskap (ASA), interkommunale selskap (IKS), interkommunale samarbeid, samvirkeforetak og andre selskap med begrenset ansvar.

Selskapskontroll kan gjennomføres som en enkel eierskapskontroll, eller som forvaltningsrevisjon i ett selskap

Selskapskontroll som eierskapskontroll: I en eierskapskontroll undersøkes praktiseringen av kommunens eierstyring. Undersøkelsen kan inkludere kontroll med bruken av eierskapsstrategi, rutiner for deltakelse i generalforsamlinger og kommunikasjon med selskapene kommunen er eier i. Kontrollen kan ta utgangspunkt i oppfølgingen av ett eller flere selskap. Denne formen for selskapskontroll er obligatorisk og skal gjennomføres minst én gang i valgperioden.

Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon: Denne formen for selskapskontroll er rettet mot ett selskap, og hensikten er å belyse om selskapet drives i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I denne formen for selskapskontroll undersøkes det om ressursene brukes slik eierne har vedtatt, om selskapet drives effektivt, om lover og regler etterleves, om forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige, om resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets krav m.m.²

1.2 Plan for selskapskontroll

Kontrollutvalget skal utarbeide plan for selskapskontroll³. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom slike vurderinger skal en forsøke å identifisere behovet for selskapskontroll i de ulike selskapene. Kontrollutvalget fremmer forslag om plan for selskapskontroll for kommunestyret. Den foreliggende planen er basert på en overordnet analyse som er gjennomført av Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS.

1.3 Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge IKS skal i henhold til den inngåtte selskapsavtalen gjennomføre selskapskontroll på vegne av de 15 eierkommunene.

Kontrollutvalget bestiller selskapskontroll og foreslår innretning på undersøkelsen. Bestillingen skjer med utgangspunkt i den vedtatte prioriteringsrekkefølgen i planen, men kan fravikes dersom forutsetningene endrer seg.

Kommunens kontrollutvalg og revisor har rett til å kreve nødvendige opplysninger fra selskapets daglige leder, fra styret og den valgte revisor. I selskap som er heleid av kommuner og fylkeskommuner i fellesskap har kommunen fullt innsyn⁴. I selskap med andre eiere, og for selskapsformer som ikke er omfattet av loven må retten til innsyn

¹ Jf. kommuneloven § 77 nr. 5.

² Jf. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13, og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 7.

³ Jf. forskrift om selskapskontroll i kommuner og fylkeskommuner § 13.

⁴ Framstillingen er forenklet, se kommunelovens § 80 første ledd, se også lov av 29. januar 1999 nr. 6 samt kommunelovens § 27.

sikres på andre måter, for eksempel ved at selskapets vedtekter kan gi rett til innsyn for eiernes kontrollorganer. Samarbeid om selskapskontroll

I selskap der flere kommuner er eiere, og særlig der kommunene også har samme revisjonsselskap, kan det være hensiktsmessig å samarbeide om selskapskontroll. Dette gir bedre utnytting av ressursene til revisjonsarbeid og gir færre kontroller enn om hver kommune skulle ha en egen selskapskontroll, noe som er en fordel for selskapene. For at det skal være praktisk gjennomførbart å samarbeide om selskapskontroll kreves det at kommunenes prioriteringer samordnes, og at kontrollutvalgene gis fullmakt til å prioritere mellom aktuelle prosjekt, avhengig av hvilke prosjekter det finnes potensielle samarbeidspartnere til.

Ressursene til gjennomføring av selskapskontroll må, dersom kommunen ikke ønsker å bevilge ytterligere ressurser, tas av ressursene til forvaltningsrevisjon. Det vil derfor være nødvendig å foreta en løpende prioritering mellom disse to arbeidsområdene før bestilling. Det er hensiktsmessig at denne prioriteringen ligger til kontrollutvalget.

1.4 Rapportering

Revisjonen rapporterer om gjennomført selskapskontroll til kontrollutvalget, utvalget legger rapportene fram for kommunestyret. I fellesprosjekter mellom flere kommuner kan revisjonen rapportere i én samlet rapport dersom det er hensiktsmessig.

2 Prioriterte kontroller i planperioden

Kontrollutvalget foreslår følgende selskaps- og eierskapskontroll i perioden

Prioritering	Prosjekt	Involverte selskaper	Involverte kommuner
1.	Eierskapskontroll	Utvalg etter nærmere vurdering	Meldal
2.	Rosenvik AS	Rosenvik AS	Orkdal, Oppdal, Meldal, Skaun, Rennebu
3.	HMS tjenesten Orkladal	HMS tjenesten Orkladal	Meldal, Orkdal

2.1 Utdyping av de enkelte prosjektene

Med ressursene som stilles til rådighet for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll kan kontrollutvalget bestille én av disse kontrollene pr. år. Deltakelse i felles selskapskontroller med andre eierkommuner vil bidra til bedre ressursutnyttelse. Jo flere eierkommuner som deltar i slike fellesprosjekt, desto færre ressurser må den enkelte kommune stille til rådighet.

Utvalget ønsker å gjennomføre selskapskontrollene som forvaltningsrevisjon, bortsett fra den generelle undersøkelsen av kommunens eierstyring. De overordnede problemstillingene kan da omhandle selskapets ressursbruk, effektivitet, etterlevelse av lover og regler med mer. Det vil være nødvendig med en presisering av problemstillingene før bestilling av prosjektene.

2.1.1 Eierskapskontroll

I en generell eierskapskontroll er det interessant å belyse om kommunen driver god eierstyring, for eksempel om eiermelding etterleves, om man har et bevisst forhold til habilitetsbestemmelser og om dialogen mellom kommunestyret og eierrepresentantene er tilfredsstillende.

2.1.2 Rosenvik AS

Selskapet er en viktig tilbyder innenfor attføring i Orkdalsregionen og utgjør en vesentlig investering for eierkommunene. Rammebetingelsene for arbeidsmarkedsbedrifter er endret de seinere årene og arbeidsmarkedstjenester er nå konkurranseutsatt. Bedriften har tidligere vært gjennom omstillinger på grunn av nedgang i salg, og har utvidet gjennom fusjon med andre vekstbedrifter i regionen.

Et interessant tema for en selskapskontroll er om selskapet unngår at driften virker konkurransevridende.

2.1.3 HMS Tjenesten Orkladal AS

Meldal kommune har lenge vært eier av HM-tjenesten, siden 2016 er selskapet leverandør av HMS-tjenester til kommunen. Faktorer som relativt høy omsetning, mange ansatte og leveranse av viktige tjenester for kommunen tilsier at selskapet er aktuelt for selskapskontroll. Også her er Orkdal kommune inne på eiersiden, slik at felles selskapskontroll kan være en mulighet og nyttig med tanke på den forestående kommunesammenslåingen.

3 Eierskap og selskapskontroll i Meldal kommune

Meldal kommune utarbeidet en generell eierskapsstrategi i 2009. I tillegg har kommunen laget strategier for en del selskapene som kommunen har eierinteresser i. Tidligere gjennomførte selskapskontroller:

- 2016 Hamos Forvaltning IKS. Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon. Felles kontroll med de fleste andre eierkommunene.
- 2014 Trønderenergi. Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon. Felles kontroll med 19 andre eierkommuner.
- 2012 Meldal miljøanlegg AS og Meldal Næringscenter AS. Eierskapskontroll.
- 2007 Meldal ASVO. Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon.

Etter eierskapskontrollen av Meldal miljøanlegg AS og Meldal Næringscenter AS (2012) vedtok kommunestyret blant annet å be rådmannen sørge for å etablere et system som sikrer at rutinene for kommunale eierskap følges opp og at det gjennomføres årlig eiermøter.

Etter selskapskontrollen av Trønderenergi (2014) ba kommunestyret formannskapet om å vurdere i hvilke organer kommunen skal drive eierstyring og hvordan hensynet til habilitetsregler og god eierstyring kan ivaretas best mulig.